

BILAGA

RAMAVTAL OM ETT VITTOESPÄNNANDE PARTNERSKAP OCH SAMARBETE MELLAN EUROPEISKA UNIONEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN, OCH SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM, Å ANDRA SIDAN

EUROPEISKA UNIONEN, nedan kallad *unionen*,

och

KONUNGARIKET BELGIEN,

REPUBLIKEN BULGARIEN,

REPUBLIKEN TJECKIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN ESTLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

IRLAND,

REPUBLIKEN ITALIEN,

REPUBLIKEN CYPERN,

REPUBLIKEN LETTLAND,

REPUBLIKEN LITAUEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

REPUBLIKEN UNGERN,

REPUBLIKEN MALTA,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN POLEN,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

RUMÄNIEN,

REPUBLIKEN SLOVENIEN,

REPUBLIKEN SLOVAKIEN,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan kallade *medlemsstaterna*,

å ena sidan, och

SOCIALISTISKA REPUBLIKEN VIETNAM,

å andra sidan,

nedan kallade *parterna*,

SOM BEAKTAR de vänskapsband som av tradition existerar mellan parterna och de nära historiska, politiska och ekonomiska band som förenar dem,

SOM BEAKTAR att parterna fäster särskild vikt vid den breda omfattningen av deras förbindelser, vilken framgår t.ex. av Vietnams *Master Plan for relations between Vietnam and the European Union until 2010 and orientations towards 2015* från 2005 och av de diskussioner som denna plan gav upphov till mellan parterna,

SOM BEAKTAR att detta avtal utgör en del av mer omfattande och sammanhängande förbindelser mellan parterna, genom avtal i vilka båda är parter,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sin anslutning till allmänna folkrättsliga principer och till målen och principerna för Förenta nationernas stadga, samt sin respekt för de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR respekten för Socialistiska republiken Vietnams självständighet, suveränitet, territoriella integritet och nationella enighet,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR den vikt de fäster vid principen om god samhällsstyrning och vid att bekämpa korruption,

SOM PÅ NYTT BEKRÄFTAR sin önskan att, med beaktande av principen om hållbar utveckling och miljöskyddskraven, främja ekonomiska och sociala framsteg för parternas folk,

SOM BEAKTAR att Internationella brottmålsdomstolen innebär ett viktigt steg i utvecklingen mot fred och internationell rättvisa och att dess syfte är att sörja för att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet lagförs på ett effektivt sätt,

SOM BEAKTAR att parterna är eniga om att spridning av massförstörelsevapen utgör ett allvarligt hot mot den internationella säkerheten och som önskar stärka dialogen och samarbetet på detta område; det enhälliga antagandet av FN:s säkerhetsråds resolution 1540

ligger till grund för hela det internationella samfundets engagemang för att bekämpa spridning av massförstörelsevapen,

SOM INSER behovet av fortsatt nedrustning och stärkta åtaganden om icke-spridning i överensstämmelse med de internationella skyldigheter som parterna omfattas av,

SOM UTTRYCKER sitt helhjärtade åtagande att i överensstämmelse med folkrätten, inbegripet internationell rätt avseende mänskliga rättigheter och internationell humanitär rätt, bekämpa alla former av terrorism och upprätta ett effektivt internationellt samarbete och effektiva redskap för att undanröja alla former av terrorism, och som härvid åberopar relevanta resolutioner av FN:s säkerhetsråd,

SOM ERKÄNNER betydelsen av samarbetsavtalet av den 7 mars 1980 mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Indonesien, Malaysia, Filippinerna, Singapore och Thailand – medlemsländer i Sydostasiatiska nationers förbund (Asean), vilket 1999 utvidgades till att omfatta Vietnam, samt samarbetsavtalet mellan Europeiska gemenskapen och Socialistiska republiken Vietnam av den 17 juli 1995,

SOM ERKÄNNER betydelsen av att stärka de befintliga förbindelserna mellan parterna i syfte att utvidga samarbetet dem emellan och deras gemensamma önskan att befästa, fördjupa och diversifiera sina förbindelser på områden av ömsesidigt intresse, på grundval av suveränitet, jämlikhet, icke-diskriminering, respekt för den naturliga miljön och till ömsesidig nytta,

SOM ERKÄNNER Vietnams ställning som ett utvecklingsland och som beaktar parternas respektive utvecklingsnivåer,

SOM ERKÄNNER utvecklingssamarbetets stora betydelse för utvecklingsländerna, särskilt för låginkomstländer och länder i det lägre skiktet av kategorin medelinkomstländer, när det gäller hållbar ekonomisk tillväxt, hållbar utveckling och ett fullständigt genomförande i tid av internationellt överenskomna utvecklingsmål, däribland FN:s millennieutvecklingsmål,

SOM ERKÄNNER Vietnams framsteg när det gäller millennieutvecklingsmålen och genomförandet av landets strategi för socioekonomisk utveckling samt landets nuvarande ställning som ett utvecklingsland med låg inkomst,

SOM FÄSTER särskild vikt vid de principer och regler som styr den internationella handeln genom avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), och vid behovet av att tillämpa dessa på ett öppet och icke-diskriminerande sätt,

SOM INSER att handeln spelar en viktig roll för utveckling och som erkänner betydelsen av förmånshandelsordningar,

SOM UTTRYCKER sitt helhjärtade åtagande att främja alla aspekter av hållbar utveckling, däribland miljöskydd och ett effektivt samarbete mot klimatförändringen samt ett effektivt främjande och genomförande av internationellt erkända arbetsnormer som ratificerats av parterna,

SOM BETONAR betydelsen av att samarbeta angående migration,

SOM BEKRÄFTAR sin önskan att, i full överensstämmelse med de åtgärder som vidtas inom ramen för ett regionalt samarbete, utöka samarbetet mellan parterna på grundval av gemensamma värderingar och ömsesidig nytta,

SOM NOTERAR att de bestämmelser i avtalet som omfattas av tillämpningsområdet för del III avdelning V i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt binder Förenade kungariket och Irland som enskilda avtalslutande parter, eller alternativt som en del av Europeiska unionen, i enlighet med protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning med avseende på området med frihet, säkerhet och rättvisa som är fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt; samma sak gäller för Danmark i enlighet med protokollet om Danmarks ställning, som fogats till dessa fördrag,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

AVDELNING I AVTALETS ART

OCH RÄCKVIDD

Artikel 1

Allmänna principer

1. Parterna bekräftar sitt åtagande att respektera de allmänna folkrättsliga principerna i överensstämmelse med målen och principerna för Förenta nationernas stadga, som bekräftas i FN:s generalförsamlings förklaring från 1970 om folkrättsliga principer för de vänskapliga förbindelserna och samarbetet mellan stater i enlighet med Förenta nationernas stadga (*Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations*) och i andra relevanta fördrag, vilka bland annat ger uttryck för rättsstatsprincipen och principen om att ingångna avtal ska hållas (*pacta sunt servanda*), och att respektera de demokratiska principerna och de mänskliga rättigheterna, såsom de fastställs i FN:s generalförsamlings allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna och andra relevanta internationella instrument på detta område i vilka parterna är fördragsslutande parter, som ligger till grund för båda parter inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig del av detta avtal.
2. Parterna bekräftar sitt åtagande att fortsätta samarbetet för att fullständigt uppnå internationellt överenskomna utvecklingsmål, inbegripet millennieutvecklingsmålen, genom att fullgöra de ömsesidiga internationella skyldigheter som parterna omfattas av. Detta utgör en väsentlig del av detta avtal. Båda parterna bekräftar sin uppslutning bakom det europeiska samförståndet om utveckling från 2005, Parisförklaringen om biståndseffektivitet som överenskoms vid högnivåforumet för biståndseffektivitet 2005, Accra-handlingsplanen som överenskoms vid det tredje högnivåforumet för biståndseffektivitet samt Hanoi-uttalandet (det s.k. *Hanoi Core Statement*) om biståndseffektivitet som överenskoms 2006 i syfte att ytterligare förbättra utvecklingsarbetets resultat, inbegripet framsteg när det gäller övergången till obundet bistånd och införandet av mer förutsägbara biståndsmekanismer.
3. Parterna bekräftar sitt åtagande att främja alla aspekter av en hållbar utveckling, samarbeta för att lösa problemen i samband med klimatförändringen och globaliseringen samt bidra till uppnåendet av de internationellt överenskomna utvecklingsmålen, inbegripet millennieutvecklingsmålen.
4. Parterna är överens om att deras respektive utvecklingsnivå, behov och kapacitet ska beaktas vid genomförandet av all samarbetsverksamhet enligt detta avtal.

5. Parterna bekräftar att handeln spelar en viktig roll för utveckling och att förmånshandelsordningar bidrar till utvecklingen i utvecklingsländer, däribland Vietnam.
6. Parterna är överens om att samarbetet inom ramen för detta avtal kommer att ske i enlighet med deras egna lagar och andra författningar.

Artikel 2 Mål för samarbetet

I syfte att stärka sina bilaterala förbindelser åtar sig parterna att föra en övergripande dialog och främja ytterligare samarbete sig emellan inom alla områden av ömsesidigt intresse. Ansträngningarna ska särskilt inriktas på följande:

- a) Upprätta ett bilateralt samarbete inom alla relevanta regionala och internationella forum och organisationer.
- b) Utveckla handel och investeringar mellan parterna till ömsesidig nytta.
- c) Upprätta samarbete på alla handels- och investeringsrelaterade områden av ömsesidigt intresse i syfte att underlätta hållbara handels- och investeringsflöden och förebygga och undanröja hinder för handel och investeringar, på ett sätt som är förenligt med och kompletterar pågående och framtida regionala initiativ mellan EU och Asean.
- d) Genom utvecklingssamarbete verka för att utrota fattigdom, främja hållbar utveckling, bekämpa framväxande problem såsom klimatförändringen och överförbara sjukdomar, fördjupa de ekonomiska reformerna och verka för integrering i världsekonomin.
- e) Upprätta samarbete på området rättvisa och säkerhet, inbegripet rättsstatsprincipen och rättsligt samarbete, skydd av personuppgifter, migration samt kampen mot organiserad brottslighet, penningtvätt och narkotika.
- f) Främja samarbete på alla områden av ömsesidigt intresse, däribland mänskliga rättigheter, ekonomisk politik, finansiella tjänster, beskattning, industripolitik och små och medelstora företag; informations- och kommunikationsteknik, vetenskap och teknik, energi, transport, stads- och regionplanering samt stads- och regionutveckling, turism, utbildning, kultur, klimatförändringen, miljö och naturresurser, jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling, hälsa, statistik, arbete, sysselsättning och sociala frågor, reform av den offentliga förvaltningen, sammanslutningar och icke-statliga organisationer, förebyggande av naturkatastrofer och begränsning av deras verkningar, jämställdhet mellan könen.
- g) Öka båda parter deltagande i subregionala och regionala samarbetsprogram som är öppna för deltagande av den andra parten, och främja deras anslutning till sådana program.
- h) Upprätta samarbete när det gäller att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen och att bekämpa alla former av olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, samt när det gäller kvarlämnad krigsmateriel.
- i) Upprätta samarbete för att bekämpa terrorism.
- j) På olika sätt stärka parternas roll och profil i den andra partens region, t.ex. med hjälp av kulturutbyten, informationsteknik och utbildning.

k) Främja förståelsen människor emellan bland annat genom samarbete mellan olika aktörer såsom tankesmedjor, universitet, företag och medier i form av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten och annan verksamhet.

Artikel 3

Samarbete i regionala och internationella organisationer

1. Parterna åtar sig att utbyta synpunkter och samarbeta inom regionala och internationella forum och organisationer, såsom Förenta nationerna och dess byråer och organisationer, dialogen mellan Asean och EU, Aseans regionala forum (ARF), Asien–Europa-mötet (Asem) samt Världshandelsorganisationen (WTO).

2. Parterna är också överens om att främja samarbete på dessa områden mellan tankesmedjor, universitet, icke-statliga organisationer, företag och medier i form av seminarier, konferenser, ungdomsutbyten och annan relaterad verksamhet, under förutsättning att samarbetet bygger på ömsesidigt samtycke.

Artikel 4

Bilateralt och regionalt samarbete

1. Parterna är överens om att, på antingen bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, genomföra verksamhet som rör alla områden för dialog och samarbete inom ramen för detta avtal, med särskilt beaktande av frågor som omfattas av bilateralt samarbete. Parterna kommer vid valet av lämplig ram att sträva efter att uppnå största möjliga verkningar för alla berörda parter och även öka deras deltagande och samtidigt göra bästa möjliga bruk av de resurser som står till förfogande, varvid de kommer att ta hänsyn till de politiska och institutionella möjligheterna och se till att åtgärderna är i överensstämmelse med annan verksamhet där unionen och Asean deltar. Samarbetet kan i tillämpliga fall omfatta stöd till integration och samhällsutveckling i Asean.

2. Parterna får vid behov besluta att utvidga det finansiella stödet till samarbete på de områden som omfattas av eller har anknytning till avtalet, i enlighet med sina respektive finansiella förfaranden och resurser. Detta samarbete kan i synnerhet stödja genomförandet av socioekonomiska reformer i Vietnam och kan omfatta åtgärder för kapacitetsuppbyggnad såsom anordnande av utbildningsprogram, workshoppar och seminarier, expertutbyten, studier och annan verksamhet som parterna kommer överens om, i överensstämmelse med givarnas strategier för utvecklingsbistånd.

AVDELNING II

UTVECKLINGSSAMARBETE

Artikel 5

Allmänna principer

1. De främsta målen för utvecklingssamarbetet är att uppnå millennieutvecklingsmålen, utrota fattigdom samt åstadkomma hållbar utveckling och integration i världsekonomin. I målen för utvecklingssamarbetet ska Vietnams socioekonomiska utvecklingsstrategier och program beaktas. Parterna erkänner att utvecklingssamarbetet dem emellan är av avgörande betydelse när det gäller att bemöta de utvecklingsrelaterade utmaningar som Vietnam står inför.

2. Parterna är överens om att främja samarbetsverksamhet i enlighet med sina respektive förfaranden och resurser.

Artikel 6 **Samarbetets syften**

Parternas strategier för utvecklingssamarbete ska bland annat syfta till att

- a) nå en hållbar ekonomisk utveckling,
- b) främja mänsklig och social utveckling,
- c) främja reform och utveckling av institutioner,
- d) främja en miljömässigt hållbar utveckling, återställande av miljön och bästa praxis på miljöområdet samt bevarande av naturresurser,
- e) förebygga och hantera klimatförändringens konsekvenser,
- f) stödja politik och instrument som syftar till en gradvis integration i världsekonomin och världshandeln.

Artikel 7 **Samarbetets former**

1. Parterna är överens om att, på bilateral eller regional nivå eller genom en kombination av båda, inbegripet genom trepartssamarbete, genomföra verksamhet som rör alla områden för samarbete inom ramen för denna avdelning.

2. Samarbetet mellan parterna kan ske i form av

- a) utvecklingsbistånd och tekniskt bistånd till program och projekt som överenskommit mellan parterna,
- b) kapacitetsuppbyggnad genom kurser, workshoppar och seminarier, expertutbyte, studier och gemensam forskning mellan parterna,
- c) andra former av utvecklingsfinansiering när så är lämpligt,
- d) utbyte av information om bästa praxis för biståndseffektivitet.

AVDELNING III FRED

OCH SÄKERHET

Artikel 8 **Bekämpning av spridning av massförstörelsevapen** **och bärare av sådana vapen**

1. Parterna anser att spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen, till såväl statliga som icke-statliga aktörer, utgör ett av de allvarligaste hoten mot internationell stabilitet och säkerhet, samtidigt som de bekräftar parternas legitima rätt att för fredliga ändamål forska i, utveckla, använda, handla med och överföra biologisk och kemisk teknik och kärnteknik samt materiel med anknytning därtill, i överensstämmelse med de fördrag och konventioner i vilka de är parter. Parterna är därför överens om att samarbeta i och bidra till ansträngningarna att förhindra spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen genom att till fullo iaktta och på nationell nivå genomföra sina respektive skyldigheter enligt

internationella fördrag och överenskommelser om nedrustning och icke-spridning och andra relevanta internationella skyldigheter som parterna omfattas av. Parterna är överens om att denna bestämmelse utgör en väsentlig del av detta avtal.

2. Parterna är vidare överens om att samarbeta för och bidra till att motverka spridning av massförstörelsevapen och bärare av sådana vapen

a) genom att vidta åtgärder för att, beroende på vad som är tillämpligt, underteckna, ratificera eller ansluta sig till samt till fullo genomföra sina respektive skyldigheter,

b) genom att, med beaktande av vardera partens kapacitet, införa ett effektivt system för nationella exportkontroller i syfte att kontrollera export och transitering av varor med anknytning till massförstörelsevapen, inbegripet kontroll av slutanvändningen av teknik med dubbla användningsområden i samband med massförstörelsevapen samt effektiva sanktioner mot överträdelser av exportkontrollen, i överensstämmelse med FN:s säkerhetsråds resolution 1540 och utan att det påverkar normala och lagliga import- och exportaktiviteter och finansiella transaktioner. Detta kan inbegripa tillhandahållande av bistånd, bland annat för kapacitetsuppbyggnad.

3. Parterna är överens om att föra en regelbunden politisk dialog som ska ledsaga och underbygga dessa delar av avtalet.

Artikel 9

Samarbete för att bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen

1. Parterna erkänner att alla former av olaglig tillverkning, överföring och spridning av handeldvapen och lätta vapen, inbegripet överdriven anhopning av sådana vapen, samt okontrollerad spridning av dem fortsätter att utgöra ett allvarligt hot mot fred och internationell säkerhet, samtidigt som de bekräftar parternas legitima rätt att för sina egna behov som rör självförsvar och säkerhet tillverka, importera och bevara handeldvapen och lätta vapen. I detta sammanhang erinrar parterna om de relevanta delarna av FN:s generalförsamlings resolutioner 64/50 och 64/51.

2. Parterna är överens om att iaktta och fullgöra sina respektive skyldigheter att bekämpa illegal handel med handeldvapen och lätta vapen, inom ramen för befintliga internationella avtal i vilka de är parter samt FN:s säkerhetsråds resolutioner, samt sina åtaganden inom ramen för andra relevanta internationella instrument på detta område, såsom FN:s handlingsprogram för att förebygga, bekämpa och utrota alla former av illegal handel med handeldvapen och lätta vapen.

3. Parterna åtar sig att på lämpligt sätt upprätta en dialog för att utbyta synpunkter och information och utveckla en gemensam förståelse för de frågor och problem som hänger samman med den olagliga handeln med handeldvapen och lätta vapen och stärka parternas förmåga att förebygga, bekämpa och utrota sådan handel.

Artikel 10

Samarbete för att bekämpa terrorism

Parterna bekräftar betydelsen av kampen mot terrorism, som förs i full överensstämmelse med lagen, inbegripet FN-stadgan, med internationell rätt avseende mänskliga rättigheter och

flyktingar samt med internationell humanitär rätt. Parterna är överens om att samarbeta för att förhindra och bekämpa terroristhandlingar inom dessa ramar och i överensstämmelse med FN:s globala strategi för terrorismbekämpning som fastställs i FN:s generalförsamlings resolution 60/288 av den 8 september 2006 samt EU:s och Aseanländernas gemensamma förklaring av den 28 januari 2003 om samarbete för att bekämpa terrorism.

Parterna ska göra detta särskilt

- a) i samband med ett fullständigt genomförande av FN:s säkerhetsråds resolution 1373 och andra relevanta FN-resolutioner, samtidigt som åtgärder vidtas för att ratificera och fullständigt genomföra internationella konventioner och instrument om bekämpning och förebyggande av terrorism,
- b) genom att inom gemensamma kommittén inrätta regelbundna samråd om samarbete för att bekämpa och förebygga terrorism,
- c) genom att utbyta information om terroristgrupper och deras stödnät i överensstämmelse med internationell och nationell rätt och, om inte annat följer av parternas program och instrument, genom att tillhandahålla stöd för kapacitetsuppbyggnad för bekämpning och förebyggande av terrorism,
- d) genom utbyte av åsikter om olika sätt att bekämpa terrorism och uppmaningar till terroristhandlingar, bland annat med hjälp av teknik och utbildning, och genom utbyte av erfarenheter i fråga om förebyggande av terrorism,
- e) genom att samarbeta för att fördjupa det internationella samförståndet om kampen mot terrorism och om ett regelverk för den, och genom att arbeta för att snarast möjligt nå en överenskommelse om den övergripande konventionen om internationell terrorism som ska komplettera de befintliga FN-instrumenten för terrorismbekämpning,
- f) genom att främja samarbete mellan FN:s medlemsstater för att effektivt genomföra FN:s globala strategi för terrorismbekämpning,
- g) genom att utbyta bästa praxis i fråga om skydd för de mänskliga rättigheterna i kampen mot terrorism.

Artikel 11

Rättsligt samarbete

1. Parterna är överens om att samarbeta om rättsliga frågor, stärkande av rättsstatsprincipen och institutionell uppbyggnad på alla nivåer på områdena rättskipning och upprätthållande av lagen.
2. Parterna är överens om att samarbeta för att förbättra den rättsliga kapaciteten och rättssystemet på områden såsom civilrätt, civilprocessrätt, straffrätt och straffprocessrätt samt att utbyta information om rättssystem och lagstiftning.
3. Parterna är också överens om att samarbeta på området internationell straffrätt. Parterna anser att de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet inte får förbli ostraffade och att det är nödvändigt att genom relevanta åtgärder på lämplig nivå se till att de lagförs på ett effektivt sätt.
4. Parterna anser att Internationella brottmålsdomstolen innebär ett framsteg och är en oberoende institution som verkar för internationell fred och säkerhet. Parterna är överens om

att samarbeta för att stärka den rättsliga ramen för förebyggande och bestraffning av de allvarligaste brotten som angår hela det internationella samfundet samt att beakta möjligheten att ansluta sig till Romstadgan. Parterna är överens om att dialog och samarbete mellan dem i denna fråga skulle vara till nytta.

AVDELNING IV

SAMARBETE OM HANDEL OCH INVESTERINGAR

Artikel 12

Allmänna principer

1. Parterna ska föra en dialog om bilaterala och multilaterala handelsfrågor och handelsrelaterade frågor i syfte att stärka de bilaterala handelsförbindelserna och främja framsteg i det multilaterala handelssystemet.
2. Parterna åtar sig att i största möjliga utsträckning och till ömsesidig nytta främja utveckling och diversifiering av handeln sig emellan. De åtar sig att uppnå förbättrade och förutsägbara villkor för marknadstillträde genom att arbeta för avskaffandet av handelshinder, i synnerhet genom att vid lämplig tidpunkt avskaffa icke-tariffära handelshinder och handelsrestriktioner, och genom att vidta åtgärder för att förbättra insynen, med hänsyn tagen till det arbete som utförs av internationella organisationer på detta område i vilka båda parterna är medlemmar.
3. Parterna, som erkänner att handeln är av avgörande betydelse för utvecklingen och att handelsförmånssystemen, däribland det allmänna preferenssystemet, och den särskilda och differentierade behandling som fastställts av WTO har visat sig vara förmånliga för utvecklingsländerna, ska sträva efter att stärka samrådet om det effektiva genomförandet av dessa.
4. Parterna ska beakta sina respektive utvecklingsnivåer när de genomför denna avdelning.
5. Parterna ska hålla varandra underrättade om utvecklingen när det gäller handelspolitik och politiken på handelsrelaterade områden, såsom jordbrukspolitik, politik för säkra livsmedel, konsumentpolitik och miljöpolitik.
6. Parterna ska uppmuntra dialog och samarbete för att utveckla sina handels- och investeringsförbindelser, vilket innefattar lösning av handelsproblem samt tillhandahållande av tekniskt bistånd och program för kapacitetsuppbyggnad för att hantera handelsfrågor, bland annat inom de områden som avses i denna avdelning.
7. För att parterna ska kunna frigöra sin potential och utnyttja det faktum att de kompletterar varandra ekonomiskt ska de sträva efter att utforska och leta efter fler möjligheter och lösningar för att stärka sina handels- och investeringsförbindelser, när så är lämpligt även genom förhandlingar om frihandelsavtal och andra avtal av ömsesidigt intresse.

Artikel 13

Utveckling av handeln

1. Parterna åtar sig att utveckla, diversifiera och öka handeln sig emellan och förbättra sina produkters konkurrenskraft på de inhemska, regionala och internationella marknaderna. Samarbetet mellan parterna i detta hänseende ska särskilt syfta till att stärka kapacitetsuppbyggnaden på sådana områden som strategier för handelsutveckling, optimering

av handelspotential, inbegripet förmånerna enligt det allmänna preferenssystemet, konkurrenskraft, främjande av tekniköverföring mellan företag, insyn i politik, lagar och andra författningar, marknadsinformation, institutionell utveckling och regionala nätverk.

2. Parterna ska fullt ut använda *Aid for Trade*-programmet och andra kompletterande biståndsprogram i syfte att öka handeln och investeringarna sig emellan.

Artikel 14

Sanitära och fytosanitära frågor samt djurskyddsfrågor

1. Parterna bekräftar sina befintliga rättigheter och skyldigheter enligt WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder.

2. Parterna ska stärka samarbetet och utbyta information om lagstiftning, genomförande, certifiering, inspektions- och övervakningsförfaranden avseende sanitära och fytosanitära åtgärder i handeln mellan parterna inom ramen för WTO-avtalet om tillämpningen av sanitära och fytosanitära åtgärder, Internationella växtskyddskonventionen, Internationella byrån för epizootiska sjukdomar och Codex Alimentarius.

3. Parterna är vidare överens om att samarbeta om sanitära och fytosanitära åtgärder och främja samarbete mellan parterna på detta område, genom kapacitetsuppbyggnad och tekniskt bistånd, som ska vara särskilt anpassat till varje parts behov och inriktat på att bistå dem i efterlevnaden av varandras rättsliga rammar, inbegripet livsmedelssäkerhet, växtskydd, djurhälsa och användningen av internationella standarder.

4. Parterna är överens om att vid behov samarbeta om djurskydd, inbegripet tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad för utveckling av djurskyddsstandarder.

5. Parterna ska utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

Artikel 15

Tekniska handelshinder

1. Parterna ska främja användningen av internationella standarder och samarbeta och utbyta information om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, särskilt inom ramen för WTO-avtalet om tekniska handelshinder.

2. Parterna ska sträva efter att utbyta information redan i ett tidigt skede av utformningen av ny lagstiftning om tekniska handelshinder. I detta syfte ska parterna främja alla åtgärder som syftar till att överbrygga klyftorna dem emellan när det gäller bedömning av överensstämmelse och standardisering samt förbättra konvergensen och förenligheten mellan parternas respektive system på detta område. Parterna är överens om att utbyta åsikter om och utforska möjligheten att tillämpa certifiering av tredje part för att underlätta handelsflödena sig emellan.

3. Samarbetet om tekniska handelshinder ska ske bland annat i form av dialog genom lämpliga kanaler, gemensamma projekt, tekniskt bistånd och program för kapacitetsuppbyggnad. Parterna ska vid behov utse kontaktpunkter för kommunikation om frågor inom ramen för denna artikel.

Artikel 16
Samarbete om tullfrågor och underlättande av handel

1. Parterna ska

- a) utbyta erfarenheter om och bästa praxis för samt undersöka möjligheterna att underlätta import, export och andra tullförfaranden,
- b) se till att det finns god insyn i bestämmelserna om tull och underlättande av handel,
- c) utveckla samarbetet om tullfrågor och effektiva mekanismer för ömsesidigt administrativt bistånd,
- d) sträva efter en samsyn och gemensamma insatser när det gäller relevanta internationella initiativ som omfattar underlättande av handel.

2. Parterna ska bland annat lägga särskild vikt vid att

- a) öka säkerheten inom internationell handel,
- b) se till att tullen på ett effektivare och mer ändamålsenligt sätt skyddar den immateriella äganderätten,
- c) se till att det råder jämvikt mellan underlättande av handel och kampen mot bedrägerier och oegentligheter.

3. Utan att det påverkar tillämpningen av andra former av samarbete enligt detta avtal uttalar parterna sitt intresse för att i framtiden överväga ingående av protokoll om tullsamarbete och ömsesidigt administrativt bistånd, inom den institutionella ram som fastställs i detta avtal.

4. Parterna ska sträva efter att mobilisera resurser för tekniskt bistånd för att stödja genomförandet av samarbetet i tullfrågor och handelslättnader inom ramen för detta avtal.

Artikel 17
Investeringar

Parterna ska främja ett ökat investeringsflöde genom att utveckla ett attraktivt och stabilt klimat för investeringar på grundval av en fortlöpande dialog som tar sikte på att öka förståelsen för och samarbetet om investeringsfrågor, utforska administrativa mekanismer för att underlätta investeringsflödena och främja stabila, överskådliga och öppna regler och enhetliga konkurrensvillkor för parternas investerare.

Artikel 18
Konkurrenspolitik

1. Parterna ska upprätthålla konkurrenslagstiftningen och stödja konkurrensmyndigheterna. De ska tillämpa denna lagstiftning på ett effektivt, icke-diskriminerande och öppet sätt för att uppnå rättslig säkerhet på sina respektive territorier.

2. Parterna får i detta syfte vidta åtgärder för kapacitetsuppbyggnad och annat samarbete för att utveckla och tillämpa lagar och andra författningar på konkurrensområdet, förutsatt att finansiering finns tillgänglig inom ramen för parternas instrument och program för samarbete.

Artikel 19 **Tjänster**

Parterna ska inrätta en regelbunden dialog som i synnerhet syftar till att utbyta information om parternas respektive regler i syfte att fastställa bästa praxis, främja tillträdet till den andra partens marknad, inbegripet e-handel, främja tillgången till kapitalkällor och teknik, och främja handeln med tjänster mellan de båda regionerna och på tredjeländers marknader.

Artikel 20 **Skydd av immateriella rättigheter**

1. Parterna bekräftar den stora vikt som de fäster vid att skydda de immateriella rättigheterna och fullt ut genomföra de internationella åtagandena om skydd av immateriella rättigheter i syfte att garantera ett tillfredsställande och ändamålsenligt skydd av sådana rättigheter i enlighet med relevanta internationella standarder/avtal, t.ex. avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter och den internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter, inbegripet effektiva sätt att kontrollera efterlevnaden.

2. Parterna är överens om att stärka samarbetet kring skyddet av immateriella rättigheter, bland annat om lämpliga sätt att underlätta skyddet för och registreringen av den andra partens geografiska beteckningar på deras respektive territorier, med beaktande av internationella regler och metoder och den internationella utvecklingen på detta område samt parternas respektive kapacitet.

3. Samarbetet ska genomföras i de former som parterna har enats om, vilket inbegriper att utbyta information och erfarenheter om frågor som rör praxis, främjande, spridning, effektivisering, förvaltning, harmonisering, skydd, kontroll av efterlevnaden och effektiv tillämpning av immateriella rättigheter, förhindrande av missbruk av sådana rättigheter, kampen mot varumärkesförfalskning och pirattillverkning, bland annat genom upprättande och stärkande av organisationer för kontroll och skydd av sådana rättigheter.

Artikel 21 **Ökat deltagande av ekonomiska aktörer**

1. Parterna ska uppmuntra och underlätta industri- och handelskamrarnas verksamhet och samarbetet mellan parternas yrkesorganisationer för att främja handel och investeringar på områden som är av intresse för båda parter.

2. Parterna ska främja en dialog mellan sina respektive tillsynsorgan och privata aktörer i syfte att diskutera utvecklingen av förutsättningarna för handel och investeringar, utforska den privata sektorns utvecklingsbehov och utbyta åsikter om de politiska ramarna för att stärka företagens konkurrenskraft.

Artikel 22 **Samråd**

För att se till att de bilaterala handelsförbindelserna är säkra och förutsägbara är parterna överens om att snabbt, och snarast möjligt efter det att en part så begärt, samråda om eventuella skiljaktigheter som kan uppstå i samband med handel eller handelsrelaterade frågor inom ramen för denna avdelning.

AVDELNING V

SAMARBETE OM RÄTTSLIGA FRÅGOR

Artikel 23

Bekämpning av organiserad brottslighet

Parterna är överens om att samarbeta för att bekämpa organiserad brottslighet, ekonomisk brottslighet och korruption. Syftet med detta samarbete ska särskilt vara att genomföra och främja relevanta internationella standarder och instrument, t.ex. FN:s konvention mot gränsöverskridande organiserad brottslighet och dess tilläggsprotokoll och FN:s konvention mot korruption, beroende på vad som är tillämpligt.

Artikel 24

Samarbete om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att sträva efter och samarbeta för att förebygga risken att deras finansiella system missbrukas för att tvätta vinningen av alla former av grov brottslig verksamhet, i enlighet med rekommendationerna från arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF).

2. Båda parter är överens om att främja utbildning och tekniskt och administrativt bistånd för att utarbeta och genomföra bestämmelser och införa effektivt fungerande mekanismer för att bekämpa penningtvätt och finansiering av terrorism. Samarbetet ska särskilt möjliggöra utbyte av relevant information mellan parternas behöriga myndigheter inom ramen för deras respektive lagstiftning på grundval av lämpliga standarder för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism motsvarande de standarder som antagits av parterna och de internationella organ som är verksamma på detta område, såsom FATF.

Artikel 25

Samarbete om narkotikabekämpning

1. Parterna ska samarbeta för att säkerställa en övergripande och balanserad strategi genom effektiva åtgärder och samordning mellan behöriga myndigheter, bland annat från det rättsvårdande området, tull- och hälsoområdena, området för rättsliga och inrikes frågor samt andra relevanta sektorer, i syfte att minska tillgången på (däribland olaglig odling av opiumvallmo och produktion av syntetiskt narkotika), handeln med och efterfrågan på olaglig narkotika samt att lindra dess inverkan på narkotikaanvändare och samhället i stort och att åstadkomma en effektivare kontroll av prekursorer.

2. Parterna ska komma överens om hur samarbetet ska genomföras för att dessa mål ska kunna uppnås. Åtgärderna ska baseras på gemensamt överenskomna principer som överensstämmer med relevanta internationella konventioner i vilka de är parter, den politiska förklaringen, förklaringen om riktlinjer för att minska efterfrågan på narkotika och de åtgärder för att intensifiera det internationella samarbetet i kampen mot narkotikaproblemet i världen som antogs vid FN:s generalförsamlings tjugonde extra session om narkotika i juni 1998 samt den politiska förklaring och handlingsplan som antogs vid högnivådelen av FN:s narkotikakommissions 52:a session i mars 2009.

3. Samarbetet mellan parterna ska inbegripa tekniskt och administrativt bistånd, särskilt på följande områden: utarbetande av nationell lagstiftning och nationella strategier, inrättande av nationella institutioner och informations- och övervakningscentrum, utbildning av personal, narkotikarelaterad forskning, insatser för att minska efterfrågan på och skadeverkningarna av narkotika, rättsligt och polisiärt samarbete, och effektiv kontroll av prekursorer eftersom detta

har samband med olaglig framställning av narkotika och psykotropa ämnen. Parterna får komma överens om att inbegripa andra områden.

Artikel 26

Skydd av personuppgifter

1. Parterna är överens om att på lämpligt sätt samarbeta för att förbättra skyddet av personuppgifter så att det motsvarar högsta internationella standarder, såsom de som innehålls i internationella instrument, i den mån de är tillämpliga på parterna.
2. Samarbetet om skyddet av personuppgifter kan bland annat inbegripa tekniskt bistånd i form av utbyte av information och expertkunskaper.

AVDELNING VI SOCIOEKONOMISK

UTVECKLING OCH ANDRA SAMARBETSOMRÅDEN

Artikel 27

Samarbete om migration

1. Parterna bekräftar vikten av gemensamma insatser för att hantera migrationsströmmarna mellan deras territorier. I syfte att stärka samarbetet ska parterna upprätta en övergripande dialog i alla frågor som rör migration. Migrationsaspekter ska integreras i de nationella strategierna för ekonomisk och social utveckling i migranternas ursprungs-, transit- och bestämmelseländer.
2. Samarbetet mellan parterna ska grunda sig på en särskild behovsanalys, som utförs i ömsesidigt samråd mellan parterna, och genomförs i enlighet med relevant gällande unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Samarbetet ska bland annat inriktas på följande:
 - a) Migrationens grundläggande orsaker.
 - b) En övergripande dialog om laglig migration som har till syfte att, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna, inrätta mekanismer för att främja möjligheter till laglig migration.
 - c) Utbyte av erfarenheter och praxis om anslutning till och genomförande av FN:s Genèvekonvention från 1951 om flyktingars rättsliga ställning och protokollet från 1967, särskilt principen om principerna om ”non refoulement” och frivillig återvandring.
 - d) Regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling och integrering av utländska medborgare som lagligen uppehåller sig i landet, utbildning samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.
 - e) Upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga olaglig invandring, smuggling av migranter och människohandel, inbegripet frågan om hur smugglings- och människohandelnätverk kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.
 - f) Återvändande, under humana betingelser och i värdiga former, av personer som olagligen uppehåller sig i ett land samt återtagande av dessa personer, i enlighet med punkt 3.

- g) Frågor som fastställts vara av ömsesidigt intresse när det gäller viseringar och säkerheten hos resehandlingar.
- h) Frågor som fastställts vara av ömsesidigt intresse när det gäller gränskontroll.
- i) Uppbyggnad av teknisk kapacitet och av mänskliga resurser.

3. Inom ramen för samarbetet för att förhindra och kontrollera olaglig invandring och med beaktande av behovet av att skydda offer för människohandel är parterna vidare överens om att

a) Vietnam, när de behöriga myndigheterna i Vietnam har fastslagit att en person som ska återtas har vietnamesiskt medborgarskap i enlighet med nationell lagstiftning eller relevanta befintliga avtal, ska återta alla sina medborgare som olagligen befinner sig på en medlemsstats territorium, på begäran av de behöriga myndigheterna i denna medlemsstat och utan dröjsmål,

b) varje medlemsstat, när dess behöriga myndigheter har fastslagit medborgarskapet för en person som ska återtas i enlighet med nationell lagstiftning eller relevanta befintliga avtal, ska återta alla sina medborgare som olagligen befinner sig på Vietnams territorium, på begäran av de behöriga myndigheterna i Vietnam och utan dröjsmål.

Parterna ska i detta syfte förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar. Om den person som ska återtas inte innehar någon handling eller något annat som styrker hans eller hennes medborgarskap, ska de behöriga myndigheterna i den berörda medlemsstaten eller Vietnam, på begäran av Vietnam eller den berörda medlemsstaten vidta åtgärder för att intervjua personen för att fastställa vederbörandes medborgarskap.

4. Om inte annat följer av deras respektive lagar och förfaranden ska parterna stärka samarbetet i frågor som rör återtagande i syfte att, på begäran av endera parten och enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna, förhandla fram ett avtal mellan EU och Vietnam om återtagande av deras respektive medborgare.

Artikel 28 Utbildning

1. Parterna är överens om att främja utbildningssamarbete och kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen, och är överens om att öka medvetenheten om utbildningsmöjligheter i Vietnam och i EU.

2. Parterna ska vidare lägga vikt vid åtgärder som syftar till att skapa kontakter mellan deras respektive högre utbildningsanstalter och specialistorgan, främja utbyte av information, know-how, studenter, experter och tekniska resurser och utnyttja de möjligheter som unionsprogrammen erbjuder i Sydostasien på utbildnings- och kulturområdet liksom den erfarenhet som båda parter har vunnit på detta område.

3. Båda parter är också överens om att främja genomförandet av gemensamma program för högre utbildning såsom Erasmus Mundus-programmet och utbildningsprogram för konferenstolkar och att uppmuntra utbildningsanstalter i EU och Vietnam att samarbeta i gemensamma examens- och forskningsprogram för att uppmuntra samarbete och rörlighet i den akademiska världen.

4. Parterna är vidare överens om att inleda en dialog om frågor av ömsesidigt intresse som rör modernisering av systemen för högre utbildning, teknisk utbildning och yrkesutbildning, som i synnerhet skulle kunna omfatta åtgärder för tekniskt bistånd i syfte att bland annat förbättra referensramarna för kvalifikationer och kvalitetssäkringen.

Artikel 29

Hälsa

1. Parterna är överens om att samarbeta inom hälso- och sjukvårdssektorn i syfte att förbättra hälsoförhållandena och den sociala välfärden, däribland hälso- och sjukvården och sjukförsäkringarna.

2. Detta samarbete ska i huvudsak ske med hjälp av

a) program som syftar till att stärka hälso- och sjukvårdssektorn, bland annat genom förbättring av hälso- och sjukvårdssystemen, vårdtjänsterna, hälsoförhållandena och den sociala välfärden,

b) gemensamma åtgärder rörande epidemiologi, däribland samarbete för att i ett tidigt skede förebygga och bekämpa epidemier såsom fågelinfluensa, influensaepidemier och andra allvarliga smittsamma sjukdomar,

c) internationella hälsoavtal, framför allt ramkonventionen om tobakskontroll och det internationella hälsoreglementet,

d) normer för livsmedelssäkerhet, bland annat ett automatiskt kontrollnätverk för livsmedelsimport inom ramen för artikel 14,

e) informations- och erfarenhetsutbyte när det gäller politik och bestämmelser för sjukvårdsutrustning och medicinsk utrustning, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna,

f) förebyggande och bekämpning av icke-överförbara sjukdomar genom utbyte av information och bästa praxis, främjande av en hälsosam livsstil, arbete med faktorer som påverkar hälsan samt övervakning och behandling av dessa sjukdomar,

3. Parterna erkänner vikten av ytterligare modernisering av hälso- och sjukvårdssektorn och är överens om att stärka kapacitetsuppbyggnaden och det tekniska biståndet inom hälso- och sjukvårdssektorn.

Artikel 30

Miljö och naturresurser

1. Parterna är överens om att det är nödvändigt att bevara och förvalta naturresurserna och den biologiska mångfalden på ett hållbart sätt, eftersom detta är förutsättningen för nuvarande och kommande generationers utveckling.

2. Parterna är överens om att samarbetet på detta område ska vara inriktat på att bevara och förbättra miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling. Resultatet av världstoppmötet om hållbar utveckling ska beaktas i samband med alla åtgärder som parterna vidtar inom ramen för detta avtal.

3. Parterna är överens om att samarbeta för att deras respektive strategier på miljöområdet ska komplettera varandra bättre och för att integrera miljöaspekterna i alla samarbetsområden i ännu större utsträckning.

4. Parterna åtar sig att fortsätta och att stärka samarbetet särskilt när det gäller följande:

a) Främjande av ett aktivt deltagande från parterna i genomförandet av multilaterala miljöavtal som de är parter i, däribland Baselkonventionen, Stockholmskonventionen och Rotterdamkonventionen.

b) Ökad medvetenhet om miljöfrågor och ökat lokalt deltagande, bland annat ursprungs- och lokalbefolkningarnas deltagande i insatser för miljöskydd och hållbar utveckling.

c) Främjande och användning av teknik, produkter och tjänster som är miljövänliga, bland annat med hjälp av regleringar och marknadsbaserade instrument.

d) Förhindrande av olagliga gränsöverskridande förflyttningar av avfall, bland annat av farligt avfall och ozonnedbrytande ämnen.

e) Förbättring av luftkvaliteten, miljöriktig avfallshantering, kemikaliesäkerhet och hållbar integrerad förvaltning av vattenresurserna samt främjande av en hållbar konsumtion och produktion.

f) Hållbar utveckling för och skydd av skogar, bland annat genom främjande av ett hållbart skogsbruk, skogsförvaltning, åtgärder för att bekämpa olaglig avverkning och därmed sammanhängande handel, samt integration av skogsutveckling i den lokala samhällsutvecklingen.

g) Effektiv förvaltning av nationalparker, och erkännande och bevarande av områden för biologisk mångfald och känsliga ekosystem, varvid hänsyn ska tas till behoven hos de lokal- och ursprungsbefolkningar som bor i eller i närheten av dessa områden.

h) Skydd och bevarande av kust- och havsmiljö genom att främja en effektiv förvaltning av marina resurser i syfte att åstadkomma en hållbar marin utveckling.

i) Skydd av mark, bevarande av markens funktioner och hållbar markförvaltning.

j) Stärkt markförvaltningskapacitet, öppen markförvaltning och en sund fastighetsmarknad som grundar sig på principen om hållbar markförvaltning och lika rättigheter för aktörer, i syfte att säkerställa både ett effektivt utnyttjande och miljöskydd inom ramen för hållbar utveckling.

5. Parterna ska i dessa syften sträva efter att öka samarbetet, inom bilaterala och internationella strukturer, bland annat program för tekniskt bistånd som har till syfte att främja utveckling, överföring och användning av miljövänlig teknik, liksom initiativ och partnerskap som bygger på principen om ömsesidiga fördelar av ett snabbt förverkligande av millennieutvecklingsmålen.

Artikel 31

Samarbete om klimatförändring

1. Parterna är överens om att intensifiera kampen mot klimatförändringen och dess effekter på miljöförstöring och fattigdom, främja politik som bidrar till att motverka

klimatförändring och åtgärder för anpassning till klimatförändringens negativa effekter, särskilt stigande havsnivåer, och att styra sina ekonomier mot koldioxidsnål tillväxt.

2. Samarbetet har följande syften:

- a) Bekämpa klimatförändringen, med en säker och hållbar koldioxidsnål ekonomi som övergripande mål, genom konkreta begränsningsåtgärder i enlighet med principerna i Förenta nationernas ramkonvention om klimatförändringar (UNFCCC).
- b) Förbättra energiprestandan i sina ekonomier, genom att främja energieffektivitet, energisparande samt användning av säker och hållbar förnybar energi, och övergå till klimatvänlig energiproduktion som bidrar till att lägga grunden till en grön energirevolution.
- c) Främja hållbara produktions-, distributions- och konsumtionsmönster i sina ekonomier som bidrar till att minimera trycket på ekosystemen, däribland jord och klimat.
- d) Åtgärder för anpassning till oundvikliga negativa effekter av klimatförändringen, bland annat genom integrering av anpassningsåtgärder i parternas strategier och planering för tillväxt och utveckling inom alla sektorer och på alla nivåer.

3. För att uppnå målen i punkt 2 ska parterna

- a) intensifiera den politiska dialogen och det politiska samarbetet på teknisk nivå,
- b) främja samarbete inom FoU och lågutsläppsteknik,
- c) stärka samarbetet om nationellt lämpliga begränsningsåtgärder, tillväxtplaner med låga koldioxidutsläpp, nationella program för anpassning till klimatförändring och om katastrofriskreducering,
- d) främja kapacitetssupplett och stärka institutionerna för att ta itu med klimatförändringen,
- e) främja åtgärder för ökad medvetenhet, särskilt bland de mest utsatta befolkningarna och de som bor i utsatta områden, och underlätta lokalbefolkningarnas deltagande i åtgärder för att motverka klimatförändringarna.

Artikel 32

Jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling

1. Parterna är överens om att utöka samarbetet, bland annat genom utökad dialog och utökad erfarenhetsutbyte, inom jordbruk, skogsbruk, djurhållning, fiske och landsbygdsutveckling, särskilt på följande områden

- a) Jordbrukspolitik och allmänna utsikter för jordbruket i världen.
- b) Främjande av handeln med växter och djur och produkter därav mellan parterna, samt marknadsutveckling och marknadsföring.
- c) Utvecklingspolitik för landsbygden.
- d) En kvalitetspolitik för växter, djur och vattenbruksprodukter, särskilt skyddade geografiska beteckningar och ekologisk produktion; marknadsföring av kvalitetsprodukter, i

synnerhet ekologiska produkter och produkter med geografisk beteckning (märkning, certifiering och kontroll).

- e) Djurskydd.
- f) Utveckling av ett hållbart och miljövänligt jordbruk och överföring av bioteknik.
- g) Stöd till en hållbar och ansvarstagande långsiktig havs- och fiskepolitik som omfattar bevarande och förvaltning av kust- och havsresurser.
- h) Främjande av insatser för att förhindra och bekämpa olagligt, ej rapporterat och oreglerat fiske och olaglig skogsavverkning och olaglig handel med skogsprodukter genom skogslagstiftningens efterlevnad samt förvaltning av och handel med skog (Flegt) samt frivilliga partnerskapsavtal.
- i) Ärftlighetsforskning, urval av djur- och växtarter, däribland förbättrad kvalitet på boskap samt forskning om foder och näring för mark- och vattenlevande djur.
- j) Begränsning av de negativa effekterna av klimatförändringarna på jordbruksproduktionen och fattigdomsbekämpningen i avlägsna områden eller landsbygdsområden.
- k) Stöd till och främjande av skogsförvaltning, däribland anpassning och begränsning av klimatförändringarna.

2. Parterna är överens om att undersöka möjligheterna till tekniskt bistånd i växt- och animalieproduktion, som inbegriper men inte är begränsat till förbättring av produktiviteten för växter och djur och av produktkvaliteten, och är vidare överens om att överväga kapacitetsuppbyggnadsprogram som syftar till att bygga upp förvaltningskapaciteten på detta område.

Artikel 33

Samarbete om jämställdhet

1. Parterna ska samarbeta för att stärka politik och program med anknytning till genusfrågor, liksom institutionell och administrativ kapacitetsuppbyggnad och stöd till genomförandet av nationella strategier för jämställdhet, däribland kvinnors rättigheter och ökade medinflytande, i syfte att säkerställa ett jämbördigt deltagande av män och kvinnor inom alla sektorer av det ekonomiska, kulturella, politiska och sociala livet. Framför allt ska samarbetet inriktas på att förbättra kvinnornas tillgång till nödvändiga resurser för att de till fullo ska kunna utöva sina grundläggande rättigheter.

2. Parterna ska sträva efter att upprätta en lämplig ram som

- a) säkerställer att genusrelaterade frågor införlivas i alla utvecklingsstrategier, all utvecklingspolitik och alla utvecklingsprogram,
- b) främjar utbyte av erfarenheter och modeller när det gäller jämställdhetsarbete samt antagande av positiva åtgärder till förmån för kvinnor.

Artikel 34

Samarbete för att åtgärda kvarlämnad krigsmateriel

Parterna erkänner betydelsen av att samarbeta för att röja minor, bomber och annan oexploderad ammunition samt att iaktta internationella fördrag i vilka de är parter och beakta andra relevanta internationella instrument. Parterna är därför överens om att samarbeta genom

- a) utbyte av erfarenheter och dialog, förbättring av förvaltningens kapacitet samt utbildning av sakkunniga, forskare och specialister, inbegripet stöd till kapacitetsuppbyggnad, om inte annat följer av parternas inhemska förfaranden för att ta itu med dessa frågor,
- b) kommunikation och utbildning om förebyggande av olyckor till följd av bomber och minor, rehabilitering och återintegrering i samhället av offren för bomber och minor.

Artikel 35

Samarbete om mänskliga rättigheter

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja och försvara mänskliga rättigheter, inbegripet med avseende på genomförandet av de internationella instrument på området mänskliga rättigheter i vilka de är parter. Tekniskt bistånd kommer att tillhandahållas i detta syfte.

2. Detta samarbete kan bland annat omfatta

- a) information om och utbildning i mänskliga rättigheter,
- b) stärkande av institutioner med anknytning till mänskliga rättigheter,
- c) stärkande av den nuvarande dialogen om mänskliga rättigheter,
- d) stärkande av samarbetet med de FN-institutioner som är verksamma på området mänskliga rättigheter.

Artikel 36

Reform av den offentliga förvaltningen

Parterna är överens om att, på grundval av en bedömning av särskilda behov som ska utföras i samråd mellan parterna, samarbeta i syfte att omorganisera sin offentliga förvaltning och göra den mer effektiv, bland annat genom att

- a) öka den organisatoriska effektiviteten, t.ex. genom decentralisering,
- b) öka institutionernas effektivitet när det gäller tillhandahållande av tjänster,
- c) förbättra förvaltningen av de offentliga finanserna och stärka ansvarsskyldigheten i överensstämmelse med parternas respektive lagar och andra författningar,
- d) förbättra den rättsliga och institutionella ramen,
- e) bygga upp kapacitet för utformning och genomförande av strategier (tillgång till offentliga tjänster, utformning och genomförande av budgeten, korruptionsbekämpning),
- f) bygga upp kapaciteten hos de rättsvårdande organen,
- g) reformera offentliga tjänster, offentliga organ och administrativa förfaranden.

- h) bygga upp kapacitet för modernisering av den offentliga förvaltningen.

Artikel 37

Sammanslutningar och icke-statliga organisationer

1. Parterna erkänner sammanslutningars och icke-statliga organisationers, inbegripet arbetsmarknadsparternas, roll i och potentiella bidrag till samarbetsprocessen enligt detta avtal.
2. I överensstämmelse med de demokratiska principerna och med respektive parts rättsliga och administrativa regler får organiserade sammanslutningar och icke-statliga organisationer
 - a) delta i utformningen av politiken,
 - b) bli informerade om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, särskilt på områden som berör dem,
 - c) tilldelas finansiella medel i den mån parternas interna regler tillåter detta samt ta emot stöd till kapacitetsuppbyggnad på viktiga områden,
 - d) delta i genomförandet av samarbetsprogram på områden som berör dem.

Artikel 38

Kultur

1. Parterna är överens om att främja ett mångsidigt kulturellt samarbete som tar hänsyn till deras mångfald i syfte att öka den ömsesidiga förståelsen och kunskapen om varandras kulturer.
2. Parterna ska sträva efter att vidta lämpliga åtgärder för att främja kulturellt utbyte och genomföra gemensamma initiativ inom olika kulturella kretsar, däribland samarbete för att bevara kulturarv med hänsyn till den kulturella mångfalden. I detta hänseende är parterna också överens om att fortsätta att samarbeta inom ramen för Asien–Europa-mötet (Asem) för att stödja Asien–Europa-stiftelsens verksamhet. I detta syfte ska parterna stödja och främja ett långsiktigt partnerskap och samarbete mellan sina kulturella institutioner.
3. Parterna är överens om att samråda och samarbeta i relevanta internationella forum, såsom Unesco, för att verka för gemensamma mål och främja den kulturella mångfalden och skyddet för kulturarvet. I detta hänseende är parterna också överens om att främja ratificeringen av Unescos konvention om skydd för och främjande av mångfalden av kulturyttringar, antagen den 20 oktober 2005, och att stärka samarbetet för dess genomförande, med särskild tonvikt vid politisk dialog samt integrering av kulturen i arbetet för hållbar utveckling och fattigdomsminskning i syfte att främja tillkomsten av en ny dynamisk kultursektor genom att gynna kulturindustrins utveckling. Parterna ska fortsätta sina ansträngningar för att uppmuntra andra stater att ratificera denna konvention.

Artikel 39

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

1. Parterna är överens om att stärka det vetenskapliga och tekniska samarbetet på områden av ömsesidigt intresse, däribland industri-, energi- och transportsektorerna, miljö, särskilt

rörande klimatförändringen och förvaltning av naturresurser (t.ex. fiske, skogsbruk och landsbyggdutveckling), jordbruk och livsmedelsförsörjning, bioteknik samt människors och djurs hälsa, med beaktande av parternas respektive politik och samarbetsprogram på olika områden.

2. Syftet med detta samarbete ska bland annat vara att

- a) uppmuntra utbyte av vetenskaplig och teknisk information och sakkunskap, inbegripet om genomförandet av politik och program på olika områden,
- b) främja varaktiga förbindelser och forskningspartnerskap mellan forskarsamfund, forskningscentrum, universitet och näringsliv,
- c) främja utbildning inom vetenskap och teknik,
- d) främja tillämpning av vetenskapliga och tekniska forskningsrön i syfte att främja hållbar utveckling och höjd livskvalitet,

3. Samarbetet ska bedrivas i form av

- a) gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt och -program,
- b) utbyte av information, kunskaper och erfarenheter genom gemensamt organiserade seminarier, workshoppar, möten, symposier och konferenser,
- c) utbildning och utbyte av vetenskapsmän och unga forskare genom internationella mobilitets- och utbytesprogram, i syfte att ge största möjliga spridning åt forskningsresultat, lärande och bästa metoder,
- d) andra samarbetsformer som parterna ömsesidigt kommit överens om.

4. Parterna ska inom ramen för detta samarbete stödja sina respektive högre utbildningsanstalters, forskningscentrums och produktionssektorers deltagande, i synnerhet små och medelstora företags. Samarbetet bör baseras på principerna om ömsesidighet, rättvis behandling och ömsesidig nytta och säkerställa ett tillräckligt skydd av immateriell äganderätt.

5. Särskilda samarbetsprioriteringar ska fastställas bland annat för följande områden:

- a) Främjande och underlättande av tillträde till utsedda forskningsanläggningar för forskarutbyte och -utbildning.
- b) Uppmuntrande av integrering av forskning och utveckling i program eller projekt för investeringar och för officiellt utvecklingsbistånd.

6. Parterna ska sträva efter att, inom ramen för sin kapacitet, mobilisera finansiella resurser för att stödja genomförandet av vetenskaplig och teknisk samarbetsverksamhet enligt detta avtal.

7. Parterna är överens om att göra sitt yttersta för att öka den allmänna medvetenheten om de möjligheter som erbjuds av deras respektive program för samarbete på det vetenskapliga och tekniska området.

Artikel 40

Samarbete om informations- och kommunikationsteknik

1. Parterna erkänner att informations- och kommunikationsteknik (IKT) är centrala delar av det moderna livet och av avgörande betydelse för ekonomisk och social utveckling, och de är överens om att utbyta synpunkter om sina respektive strategier på detta område i syfte att främja ekonomisk och social utveckling.

2. Samarbetet på detta område ska inriktas bland annat på

- a) att underlätta en dialog om olika aspekter av IKT-utveckling,
- b) uppbyggnad av IKT-kapacitet, inbegripet utveckling av mänskliga resurser,
- c) samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan parternas nät och tjänster och sydostasiatiska nät och tjänster,
- d) standardisering och spridning av ny IKT,
- e) främjande av forsknings- och utvecklingssamarbete mellan parterna på IKT-området,
- f) säkerhetsfrågor och säkerhetsaspekter rörande IKT samt kampen mot it-brottslighet,
- g) bedömning av överensstämmelse när det gäller telekommunikation, inbegripet radioutrustning,
- h) samarbete och utbyte av erfarenheter och bästa praxis när det gäller införande av informationsteknik i samhället i stort och i den offentliga förvaltningen,
- i) att underlätta samarbete mellan parternas relevanta institutioner och aktörer inom den audiovisuella sektorn och mediesektorn,
- j) att uppmuntra ytterligare samarbete mellan parternas IKT-företag, inbegripet tekniköverföring.

Artikel 41

Transport

1. Parterna är överens om att ytterligare stärka sitt samarbete inom relevanta områden av transportpolitiken i syfte att förbättra och bredda investeringsmöjligheterna, förbättra gods- och passagerartransporterna, främja säkerheten på sjöfarts- och luftfartsområdet, särskilt genom att stärka sök- och räddningstjänster och kampen mot sjöröveri och främja ökad konvergens i lagstiftningen, samt att minska transporternas miljöpåverkan och förbättra effektiviteten i transportsystemen.

2. Samarbetet mellan parterna på detta område ska syfta till att främja följande:

- a) Informationsutbyte om parternas respektive politik och praxis i fråga om transport, särskilt avseende transport i städer, på landsbygd, till sjöss och i luften, stadstrafikplanering, transportlogistik, utveckling av kollektivtrafik samt sammankoppling och driftskompatibilitet när det gäller kombinerade transportnät.

- b) Utbyte av information om de europeiska globala systemen för satellitnavigering (särskilt Galileo) genom lämpliga bilaterala instrument, med tonvikt på frågor av ömsesidigt intresse som rör regelverk, industri och marknadsutveckling.
- c) Gemensam verksamhet på området för lufttransporttjänster bland annat genom att genomföra befintliga avtal och undersöka möjligheterna att vidareutveckla förbindelserna och det tekniska och regleringsrelaterade samarbetet på sådana områden som flygsäkerhet, luftfartsskydd och flygledning, i syfte att främja konvergens i lagstiftningen och undanröja hinder för affärsverksamhet. På denna grundval kommer parterna att undersöka möjligheterna att utöka samarbetet på området civil luftfart.
- d) Dialog på området för sjötransporttjänster i syfte att åstadkomma obegränsat tillträde på kommersiella grunder till den internationella marknaden för sjötransport, åtaganden om utfasning av befintliga reserveringssystem för last, överenskommelser om att inte införa klausuler om lastdelning, etablering på området sjötransporttjänster inbegripet stödtjänster, nationell behandling och behandling som mest gynnad nation för fartyg som drivs av den andra partens medborgare eller företag när det gäller stödtjänster och hamntjänster, samt frågor avseende dörr-till-dörr-transporttjänster.
- e) Tillämpning av säkerhetsnormer och miljöskyddsnormer, särskilt när det gäller sjö- och lufttransport i överensstämmelse med relevanta internationella konventioner, inbegripet samarbete i lämpliga internationella forum i syfte att säkerställa bättre efterlevnad av internationella föreskrifter. I detta syfte kommer parterna att främja tekniskt samarbete och bistånd i transportsäkerhetsfrågor, bland annat sök- och räddningstjänst samt undersökning av olyckor.

Artikel 42

Energi

1. Parterna är överens om att förbättra samarbetet inom energisektorn i följande syften:

- a) Diversifiera energiförsörjningen i syfte att skapa energitrygghet, utveckla nya innovativa och förnybara energikällor, bland annat hållbara biobränslen och biomassa med beaktande av landsspecifika villkor, vind- och solenergi samt vattenkraftproduktion, främja utarbetandet av lämpliga politiska ramar i syfte att skapa gynnsamma förhållanden för investeringar och rättvisa konkurrensvillkor för förnybara energikällor samt integrera dessa aspekter i relevanta politikområden.
- b) Med hjälp av insatser på såväl utbudssidan som efterfrågesidan uppnå en rationell användning av energi, genom att främja energieffektivitet i produktion, transport, distribution och slutanvändning av energi.
- c) Främja överföring av teknik som syftar till hållbar energiproduktion och energianvändning.
- d) Främja kapacitetsuppbyggnad och underlätta investeringar på detta område på grundval av öppna och icke-diskriminerande handelsregler.
- e) Möjliggöra ett samband mellan tillgång till energitjänster till rimliga priser och hållbar utveckling.

2. I detta syfte är parterna överens om att främja kontakter och gemensam forskning och att utöka tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad genom lämpliga regionala forum rörande

icke-förorenande tillverkning och miljöskydd, till ömsesidig nytta för parterna. Bägge sidorna kommer att undersöka möjligheterna att ytterligare utöka samarbetet rörande kärnsäkerhet och kontroll av kärnmaterial inom ramen för sina befintliga rättsliga och politiska ramar.

Artikel 43

Turism

1. Parterna ska sträva efter att förbättra informationsutbytet och fastställa bästa praxis i syfte att sörja för en balanserad och hållbar utveckling av turismen i enlighet med Världsturistorganisationens globala uppförandekod för turism och de hållbarhetsprinciper som bygger på den lokala Agenda 21-processen.

2. Parterna är överens om att utveckla samarbetet bland annat i syfte att

- a) slå vakt om och maximera naturarvets och kulturarvets möjligheter,
- b) lindra de negativa följderna av turismen,
- c) öka turistnäringens positiva bidrag till en hållbar utveckling av lokalsamhällen, bland annat genom att utveckla ekoturism och kulturturism, samtidigt som lokalsamhällets och ursprungsbefolkningars integritet och intressen respekteras,
- d) bidra med tekniskt bistånd och kapacitetsuppbyggnad, bland annat i form av utbildningsprogram för beslutsfattare och chefer inom turistnäringen,
- e) uppmuntra turistnäringen, däribland båda parternas researrangörer och resebyråer, att vidareutveckla det bilaterala samarbetet, inbegripet utbildning.

Artikel 44

Industripolitiskt samarbete och samarbete kring små och medelstora företag

Parterna är överens om att med beaktande av sin ekonomiska politik och sina ekonomiska mål främja det industripolitiska samarbetet på alla områden som bedöms lämpliga i syfte att förbättra konkurrenskraften för små och medelstora företag, bland annat genom följande åtgärder:

- a) Utbyte av information och erfarenheter om olika sätt att skapa en rättslig ram och andra förutsättningar för små och medelstora företag att förbättra sin konkurrenskraft.
- b) Främjande av kontakter och utbyte mellan ekonomiska aktörer, uppmuntran till gemensamma investeringar och upprättande av gemensamma företag och informationsnätverk, framför allt genom befintliga övergripande unionsprogram som stimulerar överföring av mjuk och hård teknik mellan partner.
- c) Tillhandahållande av information och främjande av innovationer och utbyte av bästa praxis när det gäller tillgång till finansiering och marknadstillträde, inbegripet revisions- och bokföringstjänster, särskilt för småföretag och mikroföretag.
- d) Underlättande av och stöd till relevant verksamhet inom den privata sektorn och näringslivsorganisationer hos parterna.
- e) Främjande av företags sociala ansvar och deras redovisningsskyldighet samt uppmuntran av ansvarsfullt handlande från företagets sida och hållbar konsumtion och

produktion. Detta samarbete ska kompletteras med ett konsumentperspektiv, t.ex. angående produktinformation och konsumentens roll på marknaden.

f) Gemensamma forskningsprojekt, tekniskt bistånd och samarbete inom utvalda områden av näringslivet i fråga om standarder, tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse, enligt ömsesidig överenskommelse mellan parterna.

Artikel 45

Dialog om den ekonomiska politiken

Parterna är överens om att samarbeta för att främja utbytet av information om deras respektive ekonomiska utveckling och ekonomiska politik och utbytet av erfarenheter när det gäller samordning av den ekonomiska politiken, inom ramen för det regionala ekonomiska samarbetet och den regionala integrationen och genom befintliga bilaterala och multilaterala mekanismer på områden av ömsesidigt intresse, inbegripet utbyte av information om reformprocessen och privatisering av statsägda företag i överensstämmelse med parternas lagar och andra författningar.

Artikel 46

Samarbete på skatteområdet

1. För att stärka och utveckla den ekonomiska verksamheten och samtidigt ta hänsyn till behovet av att utarbeta lämpliga rättsliga och administrativa ramar, kommer parterna att verka för en god förvaltning på skatteområdet och genomföra principerna om öppenhet och informationsutbyte inom ramen för bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater. Parterna är vidare överens om att stärka erfarenhetsutbytet, dialogen och samarbetet sig emellan för att bekämpa skatteundandragande och annan skadlig praxis på skatteområdet.

2. Parterna är överens om att stärka samarbetet på skatteområdet i syfte att förbättra sin reglerings- och förvaltningskapacitet bland annat genom att utbyta erfarenheter och genom tekniskt bistånd.

3. Parterna kommer att uppmuntra ett effektivt genomförande av bilaterala skatteavtal mellan Vietnam och EU-medlemsstater och ge sitt stöd till överläggningar om nya sådana avtal i framtiden.

Artikel 47

Samarbete om finansiella tjänster

Parterna är överens om att föra en dialog i synnerhet för att utbyta information och erfarenheter om sina respektive regelverk och stärka samarbetet i syfte att förbättra redovisnings-, revisions-, tillsyns- och regleringssystemen inom banksektorn och försäkringssektorn och i andra delar av den finansiella sektorn, bland annat genom program för kapacitetsuppbyggnad på områden av ömsesidigt intresse.

Artikel 48

Samarbete för att förebygga naturkatastrofer och begränsa deras verkningar

1. Parterna är överens om att samarbeta för att förebygga naturkatastrofer och för att göra effektiva insatser vid naturkatastrofer, i syfte att minimera antalet dödsoffer och skadorna på egendom, naturtillgångar, miljön och kulturarvet och integrera riskreducering i alla sektorer och alla verksamhetsområden på nationell och lokal nivå.

2. På denna grundval är parterna överens om att

- a) utbyta information om övervakning och bedömning av och prognoser och tidiga varningar om naturkatastrofer,
- b) förbättra kapaciteten genom att utbyta erfarenheter och bästa praxis när det gäller att förebygga naturkatastrofer och begränsa deras verkningar,
- c) stödja varandra med avseende på teknik, specialutrustning och material som behövs för katastrofhantering och katastrofinsatser,
- d) främja dialog mellan parternas myndigheter med ansvar för hanteringen av och insatserna vid naturkatastrofer i syfte att stödja och stärka samarbetet på detta område.

Artikel 49

Stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling

1. Parterna erkänner betydelsen av stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling för att eftersträva ekonomisk tillväxt, fattigdomsminskning och hållbar utveckling, och de är överens om att främja samarbete och partnerskap på detta område.

2. Samarbetet om stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling kan ha följande former:

- a) Utbyte av erfarenhet i frågor som rör hållbar stads- och regionplanering och stads- och regionutveckling, bland annat
 - politik för stadsplanering och tillhörande infrastruktur, regionplanering, stadsutbredning samt bevarande och utveckling av historiska stadsområden,
 - upprättande av urbana nätverk med deltagande av central- och lokalförvaltningar, inbegripet kommuner, sammanslutningar och icke-statliga organisationer, myndigheter, entreprenörer och yrkessammanslutningar,
 - förvaltning av arkitektur, planering och stadsutbredning med användning av geografiska informationssystem,
 - planering och utveckling av tätortscentrum, förnyelse av stadskärnor samt miljöplanering i städer,
 - förhållandet mellan stad och landsbygd,
 - utveckling av teknisk infrastruktur i städerna, däribland återuppbyggnad och förbättring av vattenförsörjningssystem i städer, anläggning av system för behandling av avloppsvatten och fast avfall, miljöskydd och skydd av stadslandskap.
- b) Stöd genom utbildning och kapacitetsuppbyggnad för chefer på central, regional och lokal nivå inom region- och stadsplanering, arkitekturförvaltning och det arkitektoniska kulturarvet.

c) Samarbete inom ramen för relevanta internationella organisationer, såsom UN-Habitat (FN-programmet för boende och bosättning) och *World Urban Forum* genom gemensamma forskningsprogram och anordnande av workshoppar och seminarier i syfte att utbyta information och erfarenheter om stadsplanering och stadsutveckling, inbegripet stadsutbredning, stadsbyggnad, markanläggning och utveckling av teknisk infrastruktur.

3. Parterna är överens om att utöka samarbetet och att utbyta erfarenheter och information mellan sina regionala och kommunala myndigheter i syfte att lösa komplexa problem i stadsområden genom att främja hållbar utveckling.

Artikel 50

Arbete, sysselsättning och sociala frågor

1. Parterna är överens om att utöka samarbetet på området arbete, sysselsättning och sociala frågor, inbegripet samarbete i fråga om arbete, regional och social sammanhållning, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, jämställdhet mellan kvinnor och män, livslång kompetensutveckling, utveckling av mänskliga resurser, internationell migration och arbete under anständiga villkor samt social trygghet, i syfte att stärka globaliseringens sociala dimension.

2. Parterna bekräftar behovet av att stödja globaliseringsprocessen, eftersom denna gynnar alla, och att främja en full och produktiv sysselsättning och arbete under anständiga villkor, vilket är en förutsättning för en hållbar utveckling och fattigdomsbekämpning i enlighet med FN:s generalförsamlings resolution 60/1 av den 24 oktober 2005 och ministerförklaringen från högnivåmötet i FN:s ekonomiska och sociala råd i juli 2006 (FN:s ekonomiska och sociala råd E/2006/L.8 av den 5 juli 2006). Samarbetet mellan parterna ska vara förenligt med och ta hänsyn till båda parternas särdrag och till skillnaderna i deras ekonomiska och sociala förhållanden.

3. Parterna bekräftar sitt åtagande att iaktta, främja och genomföra internationellt erkända arbetsnormer enligt ILO:s konventioner i vilka de är parter och vilka anges i ILO-deklarationen från 1988 om grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet. Parterna är överens om att samarbeta och tillhandahålla tekniskt bistånd i syfte att på lämpligt sätt främja ratificeringen av internationellt erkända arbetsnormer och att effektivt genomföra arbetsnormer som ratificerats av parterna.

4. Om inte annat följer av lagar, villkor och förfaranden som gäller i värdlandet och relevanta internationella fördrag och konventioner i vilka parterna är parter, ska båda parterna sträva efter att se till att den andra partens medborgare som är lagligen anställda på värdlandets territorium inte utsätts för diskriminerande behandling på grund av nationalitet i förhållande till andra tredjelandsmedborgare när det gäller t.ex. arbetsförhållanden, lön eller avskedande.

5. Samarbetet kan bland annat ha formen av särskilda program och projekt som parterna ömsesidigt kommit överens om, kapacitetsuppbyggnad, utbyte om politiska lösningar samt initiativ rörande frågor av ömsesidigt intresse på bilateral eller multilateral nivå, t.ex. Asem, EU–Asean och ILO.

Artikel 51

Statistik

1. Parterna är överens om att främja samarbete rörande harmonisering och utveckling av statistiska metoder, inbegripet insamling, bearbetning, analys och spridning av statistik.

2. I detta syfte är parterna överens om att stärka samarbetet, även inom regionala och internationella forum, genom kapacitetsuppbyggnad och andra projekt för tekniskt bistånd, bland annat tillhandahållande av modern programvara för statistik, i syfte att höja kvaliteten på statistiken.

AVDELNING VII

INSTITUTIONELL RAM

Artikel 52

Gemensam kommitté

1. Parterna är överens om att inom ramen för detta avtal inrätta en gemensam kommitté som består av företrädare på högsta möjliga nivå från båda sidor och som ska ha följande uppgifter:

- a) Övervaka att detta avtal fungerar väl och tillämpas korrekt.
- b) Fastställa prioriteringar i förhållande till detta avtals syften.
- c) Övervaka utvecklingen av förbindelserna mellan parterna i deras helhet och utfärda rekommendationer för hur målen för detta avtal ska uppnås.
- d) Vid behov begära information från kommittéer och andra organ som inrättats inom ramen för andra avtal mellan parterna samt beakta rapporter som lagts fram av sådana kommittéer och andra organ.
- e) Utbyta åsikter och lägga fram förslag om alla frågor av gemensamt intresse, även framtida åtgärder och tillgängliga resurser för att genomföra dem.
- f) Lösa skiljaktigheter som uppstår i samband med tillämpningen eller tolkningen av detta avtal.
- g) Gå igenom all information som lagts fram av en part i frågor som gäller fullgörande av skyldigheter och samråda i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning, i enlighet med artikel 57.

2. Gemensamma kommittén ska normalt sammanträda en gång per år, växelvis i Hanoi och Bryssel, på en dag som ska fastställas genom ömsesidig överenskommelse. Extraordinära möten får också sammankallas genom överenskommelse mellan parterna. Ordförandeskapet i gemensamma kommittén ska innehas växelvis av de båda parterna. Dagordningen för gemensamma kommitténs sammanträden ska fastställas genom överenskommelse mellan parterna.

3. Gemensamma kommittén ska upprätta underkommittéer och specialiserade arbetsgrupper som ska bistå den i dess arbete. Underkommittéerna och arbetsgrupperna ska vid varje sammanträde lämna en detaljerad rapport om sin verksamhet till gemensamma kommittén.

4. Parterna är överens om att gemensamma kommittén även ska ha till uppgift att sörja för att de sektorsavtal eller sektorsprotokoll som eventuellt ingåtts eller kan komma att ingås mellan parterna fungerar väl.

5. Gemensamma kommittén ska anta sin egen arbetsordning.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 53

Resurser för samarbete

1. Parterna är överens om att ställa nödvändiga resurser, bland annat finansiella medel, till förfogande i den utsträckning som deras respektive resurser och bestämmelser tillåter detta, i syfte att uppfylla de samarbetsmål som fastställs i detta avtal.

2. Parterna ska uppmana Europeiska investeringsbanken att fortsätta sin verksamhet i Vietnam, i enlighet med dess egna förfaranden och kriterier för finansiering.

Artikel 54

Klausul om framtida utveckling

1. Parterna får genom ömsesidigt samtycke utvidga detta avtal i syfte att öka samarbetet, inbegripet komplettera det genom avtal eller protokoll inom specifika sektorer eller verksamhetsområden. Sådana särskilda avtal ska utgöra en integrerad del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

2. När det gäller genomförandet av detta avtal får endera parten framföra förslag om att utvidga samarbetets räckvidd, med beaktande av de erfarenheter som gjorts i samband med tillämpningen av avtalet.

Artikel 55

Andra avtal

1. Utan att det påverkar tillämpningen av de relevanta bestämmelserna i fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt får varken detta avtal eller någon åtgärd som vidtas inom ramen för detta avtal påverka medlemsstaternas befogenheter att genomföra bilateralt samarbete med Vietnam eller att, i förekommande fall, ingå nya partnerskaps- och samarbetsavtal med Vietnam.

2. Detta avtal ska inte påverka tillämpningen eller genomförandet av åtaganden som respektive part gör gentemot tredje part.

3. Befintliga avtal på de samarbetsområden som omfattas av det här avtalet ska anses utgöra en del av de samlade bilaterala förbindelserna enligt det här avtalet och en del av en gemensam institutionell ram.

Artikel 56

Avtalets tillämpning och tolkning

1. Var och en av parterna får hänskjuta alla skiljaktigheter avseende tillämpningen eller tolkningen av detta avtal till gemensamma kommittén.
2. Gemensamma kommittén får avgöra frågorna genom att utfärda rekommendationer.

Artikel 57

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna ska vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som är nödvändiga för fullgörandet av deras skyldigheter enligt detta avtal och se till att åtgärderna är förenliga med de mål och syften som fastläggs i avtalet.
2. Om någon av parterna anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra någon av sina skyldigheter enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder.
3. Utom i fall som gäller en väsentlig överträdelse av avtalet ska parten dessförinnan förse gemensamma kommittén med all relevant information som är nödvändig för en noggrann undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.
4. För en korrekt tolkning av avtalet och för dess praktiska tillämpning är parterna överens om att uttrycket *lämpliga åtgärder* i artikel 57.2 avser åtgärder som vidtas i överensstämmelse med folkrätten och som står i proportion till underlåtenheten att fullgöra en skyldighet enligt avtalet. Vid valet av åtgärder ska i första hand sådana tillgripas som minst stör genomförandet av detta avtal. Åtgärderna ska omedelbart anmälas till den andra parten, och om denna så begär ska parterna samråda om åtgärderna i gemensamma kommittén.

Artikel 58

Hjälpmedel

I syfte att underlätta samarbetet inom ramen för detta avtal är båda parterna överens om att bevilja tjänstemän och experter som deltar i genomförandet av samarbetet de hjälpmedel som de behöver för att utföra sina uppgifter, i enlighet med båda parternas interna regler och föreskrifter.

Artikel 59

Förklaringar

Förklaringarna till detta avtal utgör en integrerad del av avtalet.

Artikel 60

Territoriell tillämpning

Detta avtal ska tillämpas inom det territorium där fördraget om Europeiska unionen är tillämpligt, på de villkor som fastställs i det fördraget, å ena sidan, och på Socialistiska republiken Vietnams territorium, å andra sidan.

Artikel 61

Definition av parterna

I detta avtal avses med *parterna* unionen eller dess medlemsstater eller unionen och dess medlemsstater, i enlighet med deras respektive befogenheter, å ena sidan, och Socialistiska republiken Vietnam, å andra sidan.

Artikel 62

Nationell säkerhet och utlämnande av information

Ingenting i detta avtal ska tolkas som ett krav på någon av parterna att lämna ut sådan information som parten inte anser det vara förenligt med dess väsentliga säkerhetsintressen att lämna ut.

Artikel 63

Ikraftträdande och giltighetstid

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den dag då den senare parten till den andra parten har anmält att de rättsliga förfaranden som är nödvändiga för detta ändamål har slutförts.
2. Detta avtal är giltigt i fem år. Det ska automatiskt förlängas med perioder om ytterligare ett år, såvida inte någon av parterna skriftligen, sex månader innan den berörda ettårsperioden har löpt ut, till den andra parten anmäler att den inte har för avsikt att förlänga avtalet.
3. Eventuella ändringar av detta avtal ska ske genom överenskommelse mellan parterna. Ändringarna ska träda i kraft först efter det att den senare parten till den andra parten har anmält att alla nödvändiga formaliteter har slutförts.
4. Detta avtal får sägas upp av endera parten genom skriftlig anmälan till den andra parten. Uppsägningen ska träda i kraft sex månader efter det att den andra parten har tagit emot anmälan.

Artikel 64

Anmälningar

Anmälningar enligt artikel 63 ska göras till Europeiska unionens råds generalsekretariat respektive Vietnams utrikesministerium.

Artikel 65

Giltiga texter

Detta avtal är upprättat på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska, lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tjeckiska, tyska, ungerska och vietnamesiska, vilka alla texter är lika giltiga.

Utfärdat i två exemplar i ...[ort] den ...[dag och månad] år tjugohundra....

Europeiska unionen Socialistiska republiken Vietnam

Konungariket Belgien

Republiken Bulgarien
Republiken Tjeckien
Konungariket Danmark
Förbundsrepubliken Tyskland
Republiken Estland
Republiken Grekland
Konungariket Spanien
Republiken Frankrike
Irland
Republiken Italien
Republiken Cypern
Republiken Lettland
Republiken Litauen
Storhertigdömet Luxemburg
Republiken Ungern
Republiken Malta
Konungariket Nederländerna
Republiken Österrike
Republiken Polen
Republiken Portugal
Rumänien
Republiken Slovenien
Republiken Slovakien
Republiken Finland
Konungariket Sverige
Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland

BILAGA

Gemensam förklaring om status som marknadsekonomi

Parterna ska utöka samarbetet för att främja ett erkännande av Vietnams status som marknadsekonomi snarast möjligt, med förbehåll för relevanta förfaranden.

Ensidig förklaring från Europeiska unionen om det allmänna preferenssystemet

Europeiska unionen erkänner det allmänna preferenssystemets stora betydelse för handelsutvecklingen och ska fortsätta samarbetet bland annat genom dialog, utbyten och kapacitetsbyggande åtgärder i syfte att säkerställa att Vietnam kan utnyttja systemet på ett optimalt sätt i överensstämmelse med parternas relevanta förfaranden och EU:s handelspolitik.

Gemensam förklaring om artikel 24 (Samarbete om bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism)

Parterna är överens om att gemensamma kommittén ska upprätta en förteckning över de behöriga myndigheter som ansvarar för utbyte av relevant information enligt denna artikel.

Gemensam förklaring om artikel 57 (Fullgörande av skyldigheter)

För den korrekta tolkningen och den praktiska tillämpningen av detta avtal är parterna överens om att uttrycket *en väsentlig överträdelse av avtalet* i artikel 57.3, i överensstämmelse med artikel 60.3 i 1969 års Wienkonvention om traktaträtten (nedan kallad *Wienkonventionen*) avser

- a) en vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av Wienkonventionen, eller
- b) en överträdelse av en väsentlig del av avtalet enligt artiklarna 1.1 och 1.2 samt artikel 8.

Åtgärder som en part vidtar i händelse av en väsentlig överträdelse av avtalet ska omedelbart anmälas till den andra parten. På begäran av den andra parten ska gemensamma kommittén inom en period av högst 30 dagar hålla brådskande samråd för att grundligt undersöka varje aspekt av, eller grunden för, åtgärden i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.